

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 3 października 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 12280
Znak sprawy: DD3.054.43.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 12280 złożoną przez grupę posłów, w sprawie wsparcia ochotniczych straży pożarnych w zakresie możliwości objęcia zwolnieniem podatkowym ekwiwalentów wypłacanych strażakom ratownikom Ochotniczych Straży Pożarnych na podstawie art. 15a ustawy o ochotniczych strażach pożarnych¹, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT² wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych (podatek PIT) są przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP), uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, ćwiczeniach, działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych.

Wskazany katalog przychodów objętych zwolnieniem jest katalogiem zamkniętym i pokrywa się ze zdarzeniami wskazanymi w art. 15 ust. 1 ustawy o OSP.

Natomiast na podstawie art. 15a ustawy o OSP:

Rada gminy może, w drodze uchwały, przyznać ekwiwalent pieniężny strażakom ratownikom OSP za wykonywanie zadań innych niż wymienione w art. 15. W uchwale wskazuje się te zadania oraz wysokość i sposób ustalenia ekwiwalentu pieniężnego.

¹ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 244, z późn. zm.), dalej „ustawa o OSP”.

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.), dalej „ustawa PIT”.

Potencjalny ekwiwalent pieniężny przyznany i wypłacany na podstawie tego przepisu może dotyczyć zatem wszelkich zdarzeń i zadań.

Pomimo że ustawa o OSP dopuszcza możliwość przyznania ekwiwalentu pieniężnego za wykonywanie takich zadań, to okoliczność ta nie stanowi uzasadnionej podstawy do objęcia uzyskanych na tej podstawie środków zwolnieniem podatkowym. Należy bowiem zauważyć, że podstawową zasadą podatku dochodowego jest zasada powszechności opodatkowania. Z art. 9 ustawy PIT wynika bowiem, że opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów zwolnionych z opodatkowania na podstawie ustawy PIT oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej³ zaniechano poboru podatku. Podkreślić przy tym należy, że przepis ten ma swoje źródło w postanowieniach Konstytucji RP⁴. Z art. 84 ustawy zasadniczej wynika bowiem, że każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie. Natomiast z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego RP, dotyczącego przepisów podatkowych, poświęconego zasadzie powszechności opodatkowania wynika, iż „wszystkie normy wprowadzające zwolnienia przedmiotowe mają charakter odstępstwa od zasady powszechności opodatkowania według jednakowych, tych samych dla każdego podatnika zasad” (por. wyrok z dnia 29 maja 1996 sygn. akt K. 22/95). Konsekwencją powyższego jest wyjątkowy charakter ulg, odliczeń, zwolnień, itp., pojmowanych ściśle i nierozszerzająco.

W związku z powyższym postulat wprowadzenia zwolnienia obejmującego niezdefiniowane i nielimitowane świadczenia nie może zostać uwzględniony.

Niezależnie od powyższego pragniemy zwrócić uwagę na inne świadczenie finansowane z budżetu państwa, które przysługuje członkom OSP. Jest to świadczenie ratownicze przyznawane strażakowi OSP na podstawie art. 16 ustawy o OSP. Świadczenie ratownicze przysługuje strażakowi, który czynnie (co najmniej raz w roku) uczestniczył w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach przez okres co najmniej 25 lat (w przypadku mężczyzn) lub 20 lat (w przypadku kobiet).

Warunkiem nabycia prawa do świadczenia jest również osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego, tj. 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet.

Zatem państwo polskie, w ten wyjątkowy sposób, honoruje wieloletnią pracę strażaków ochotników.

Z wyrazami szacunku,

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

³ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.).